

Paano ini makalaton?

- Ang Covid-19 ang pwede maglapta sang tawo-sa-tawo paagi sa mga agsik halin sa ilong ukon bibig kung naga-ubo ukon nagabuga ang tawo nga may balati-an. Ang mga agsik na ini ang nagatulo sa mga butang sa palibot sang may balati-an. Malatnan ang iban nga tawo kung kapyutan ang mga butang nga ini, dayon tandugon ang ila nga mata, ilong ukon bibig. Malatnan man ang iban nga tawo kung makuha nila ang mga agsik halin sa pag-ubo ukon pagbuga sang tawo nga may balati-an nga Covid-19. Amu ini ang rason kung ngaa may isa ka metro nga distansya sa mga tawo nga may balati-an.

Likawan nga malatnan!

- Permi nga maghugas sang kamot.
- Ipabilin ang isa ka metro nga distansya sa naga-ubo ukon nagapangatsi.
- Likawan ang pagtandog sa mata, ilong kag bibig.
- Tabunan ang bibig kag ilong kung mag-ubo ukon magpangatsi gamit ang napilo nga siko ukon tisyu. Gilayon nga ihaboy ang tisyu sa basurahan.
- Gilayon nga magpakonsulta sa doktor kung may hilanat, ubo ukon nabudlayan sa pag ginhawa.
- Permi nga mag-usisa kag sundon ang abiso sang doktor ukon health worker.

Kung may ara na sang mga sintomas, dapat:

- Magtenir sa balay
- Magpangayo sang panugyan sa doktor ukon health worker

Mga dapat buhaton sang hangaway sang banwa

1. Alalayan ang pumuluyo kag ang ila mga komite sa ikaayong lawas sa kampanya para sa pagpahulag sang masa batok sa Covid-19.
2. Giyahan ang mga lokal nga komite sa ikaayong lawas sa pagbalay sang plano sa kolektibo nga pagsolbar.
3. Magbulig sa mga kampanya sa kahimsog kag pagpanglimpyo sa mga baryo sa mga erya nga nasakupan.

Solusyon Medikal, Indi Militar!

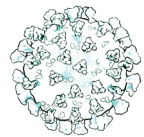

Ululupod nga atubangon ang katalagman sang Covid-19

Ano ang Covid-19?

- Ang coronavirus disease 2019 (Covid-19) ang isa ka makalalatun nga balati-an nga ginbunga sang isa ka klasi sang coronavirus (CoV)
- Ang tipo sang coronavirus nga nagtuga sang Covid-19 ang napasa sa tawo halin sa sapat.
- Ang una nga kaso ang narekord sa Wuhan, China kag nareport sa World Health Organization sadtong Disyembre 31, 2019.
- Wala pa sang nadiskobre nga bulong batok sa Covid-19 sa pihak sang madasig nga paglapta sini sa bilog kalibutan.

Mga sintomas sang impeksyon:

Prinsipal:

- ubo
- hilanat
- pagpangluya

Sekondaryo:

- ginalupot
- sakit sa ulo
- pag-sakit sang tutunlan

- Sa mas malala nga kaso, pwede ini nga magtuga sang pulmonya, sakit sa bato, kag mahimo mapatay
- Pwede nga yara na ini sa lawas sa 2-14 ka adlaw antes magtuhaw ang mga palatandaan. May mga pasyente nga positibo sa balati-an pero wala sang ano man nga palatandaan.

Mga panawagan sang Partido

1. Sa tanan nga demokratiko nga pwera:

- magbalay sang isa ka humanitarian nga nagahiliugyon nga prente para magbulig sa pagpahulag sang tanan nga posible nga rekurso para maghatag sang pinakamalapad nga suporta sang pumuluyo batok sa katalagman sang Covid-19.

- itukod ang mga komite sang ikaayong lawas sa mga pakturyahan kag komunidad.

2. Sa tanan nga mga negosyo, internasyunal nga mga ahensya kag humanitarian nga organisasyon:

- maghatag sang tanan nga porma sang suporta upod na ang suplay sang face mask, alkohol kag kagamitan pang-eksamin sa balati-an

3. Sa mga nars kag doktor, mga propesyunal kag health workers:

- pabaskugon ang ila mga organisasyon
- ipaseguro ang ila kaayuhan samtang sila ang yara sa unahan sang pagbato sa Covid-19
- dugang nga alokasyon para sa pampubliko nga ikaayong lawas
- pamatukan ang patakaran sang estado nga suporta sa serbisyo para sa ganansya kag turismo nga medikal.
- pabaskugon ang mga pampubliko nga ospital kag untaton ang patakaran nga komersyalisasyon.
- pabaskugon ang siyentipiko nga pagsiyasat para mapauswag ang mga kagamitan pang-eksamin, kag bakuna kag antiviral.
- mag-angkon sang mas madalom nga pag-tuon kag ihibalo sa Covid-19 kag iban pa nga mga bag-o nga balati-an

Mga dapat buhaton sang guberno sang pumuluyo

- Paandaron kag pabaskugon ang mga nagaluntad nga mga komite sang ikaayong lawas sa mga baryo
- Maglunsar sang mga pagtuon bahin sa Covid-19
- Ikampanya ang sanitasyon kag pagpanglimpyo sang komunidad
- Kombinsihon sa personal na kalimpyo
- Ipatuman ang libre nga pagpanagtag sang mga face mask, alkohol, habon kag mga pangtinlo
- Maghimo sang mga face mask gamit ang mga alternatibo nga materyales.
- Magpalapnag sang mga tanom nga bulong nga pagpabaskog sang resistensya batok sa mga sintomas sang Covid-19
- Hatagan sang ispesyal nga pag-atipan ang mga tigulang kag nagabusong
- Siguruhon nga may makuhaan ang mga pumuluyo sang malimpyo nga tubig
- Makig-angot sa nagkalain-lain nga mga organisasyon kag ahensya para matigayon ang mass testing